

Logopedia

Komunikacja to jeden z najważniejszych czynników funkcjonowania człowieka. To przez nią wyrażamy swoje potrzeby, pragnienia, emocje – dzięki niej wyrażamy siebie. Zwykle porozumiewamy się słowami, ale nie zawsze.

Kubusie jako osóbkę z wieloma niepełnosprawnościami i dysfunkcjami komunikują się w wieloraki sposób. Nie zawsze dostępna jest im mowa, często to pojedyncze słowa wspomagane mimiką, intonacją czy gestem. Bywa też tak, że tylko patrząc im głęboko w oczy możemy wyczytać to, co chcą nam powiedzieć. Chęć porozumiewania się jest jednak ogromna.

W związku z tym, że każde z dzieci jest zupełnie inne i boryka się z innymi trudnościami, terapie logopedyczne prowadzone są w sposób indywidualny, dopasowany do ich warunków i potrzeb. Nasze oddziaływania mają zawsze na celu usunięcie wszelkich zakłóceń procesu porozumiewania się (od prostych wad wymowy do niemożności mówienia włącznie). Często podstawą rewalidacji nie jest wypracowanie poprawności artykulacyjnej, lecz zapewnienie jak najpełniejszego kontaktu z otoczeniem. Nawet jeśli dziecko jest niezdolne do komunikowania się, można mu pomóc w życiu jeśli nauczymy je rozumienia choćby kilku słów.

Naszym nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia naszych dzieci. Chcemy by rozumiały otaczający je świat i by same przez świat były rozumiane.

Założenia terapii logopedycznej.

1. Budowanie kompetencji (wiedzy) językowej do której należy:
 - a. Kształcenie kompetencji fonetycznej języka, które obejmuje przede wszystkim ćwiczenia w różnicowaniu i rozpoznawaniu dźwięków mowy
 - b. Rozwijanie kompetencji semantycznej, które dokonuje się dzięki poszerzaniu słownictwa dziecka, podnoszeniu jego wrażliwości na znaczenie słów oraz różnicowanie znaczeń kategoryzowanie pojęć;
 - c. Rozwijanie kompetencji syntaktycznych - praca nad gramatyczną stroną języka.
2. Usprawnianie realizacji mowy.
 - a. Ćwiczenia słuchu fizycznego, muzycznego i fonematycznego.
 - b. Usprawnianie motoryki narządów mowy. Ćwiczenia żuchwy, warg, języka, podniebienia miękkiego. Ćwiczenia oddechowe mające na celu wydłużenie fazy wydechowej i zapobieganie arytmii oddechowej podczas mowy.
 - c. Ćwiczenia artykulacyjne na odpowiednio dobranym materiale językowym.
3. Usprawnianie procesu komunikacji niewerbalnej, która daje dziecku możliwość realizowania swoich intencji i osiągnięcia celów.

Szczegółowy dobór ćwiczeń w logoterapii oraz kolejność postępowania obejmuje:

1. kształtowanie ogólnych zdolności naśladowczych, zdolności naśladowania gestów i percepcji znaków słownych
2. manipulacje przedmiotami, jako podstawa kształtowania systemu pojęć
3. rozwijanie zainteresowań książką.
4. ćwiczenia kojarzenia nazwy z desygnatem
5. ćwiczenia wspomagające artykulację jako przygotowanie do poprawnego wymawiania słów:
 - masaże zewnętrzne i wewnętrzne aparatu artykulacyjnego w przypadku dzieci z problemami napięcia mięśniowego.

- zestawy ćwiczeń artykulacyjnych
 - zabawy ćwiczące artykulację z wykorzystaniem porównań do zwierząt
 - ćwiczenia i zabawy oddechowe
 - ćwiczenia fonacyjne (powtarzanie głosek ciągów samogłoskowych)
6. ćwiczenia wspomagające rozwój mowy prowadzenie treningu słuchowego (percepcji słuchowej):
- rozpoznawanie i różnicowanie dźwięków z otoczenia
 - wykorzystanie onomatopei i dźwięków mowy
 - rozwijanie zdolności rozumienia prostych poleceń słownych
 - rozwijanie zdolności percepcji słuchowej (różnicowanie dźwięków muzycznych natężenia rytmu czasu trwania – prozodii mowy)
 - wydłużanie koncentracji uwagi spostrzegania i kojarzenia wzorców słuchowych wzrokowych i kinestetycznych.
7. ćwiczenia w rozumieniu rzeczowników, czasowników – z wykorzystaniem bitów obrazkowych i wyrazowych;
8. ćwiczenia poszerzające słownik materiał językowy dostosowany jest do wieku dziecka i obejmuje następujące kategorie:
- rodzina
 - części ciała
 - zabawki
 - pokarmy
 - owoce
 - warzywa
 - ubranie i dodatki
 - dom
 - przybory szkolne
 - pojazdy
 - świat poza domem
 - pojęcia ogólne
 - czasowniki
 - przymiotniki
 - przysłówki
 - liczebniki
 - zaimki przyimki spójniki
 - czas
9. ćwiczenia słownikowe oparte na powtarzaniu, czytaniu obrazkowo – literowym, opisywaniu przedmiotów:
- rzeczowniki, czasowniki
 - wypowiedzi dwuwyrazowe
 - wypowiedzi trzywyrazowe
 - rzeczowniki z określeniem (przymiotniki)
 - określanie rzeczowników za pomocą przyimków
 - określanie czasowników
 - budowanie zdań
 - nadawanie zdaniom podstawowym formy pytania
 - nadawanie zdaniom podstawowym formy przeczącej
10. ćwiczenia przygotowujące do nauki czytania i pisania:
- ćwiczenia percepcji wzrokowej (rozróżnianie, identyfikowanie i nazywanie przedmiotów, ich cech i czynności w warunkach naturalnych) – głównie do

- wykonania przez rodziców w domu
- ćwiczenia koordynacji wzrokowo ruchowej poprzez wykonywanie czynności manualnych pod kontrolą wzroku (posługiwanie się przedmiotami, korzystanie z pomocy dydaktycznych, praca z edukacyjnymi programami komputerowymi dla dzieci)
 - ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej (układanie całości z elementów, rozkładanie całości na elementy) – praca na materiale niegraficznym
11. ćwiczenia na materiale graficznym (literowym) – rozsypanki literowe, sylabowe, wyrazowe
 12. wywoływanie głosek i korygowanie wad wymowy według technik logopedycznych;
 13. wprowadzanie technik komunikacji alternatywnej i wspomagającej mowę (mimika, gesty, rytmogesty, symbole komunikacji obrazkowej PCS, ułatwiona komunikacja)
 14. ćwiczenia stymulujące spontaniczne wypowiedzi podczas zajęć indywidualnych oraz swobodnych sytuacji komunikacyjnych
 15. kształcenie umiejętności dialogowania, nauka stawiania pytań i udzielania odpowiedzi
 16. nauka wierszy i piosenek